

ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ З ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ УКРАЇНИ

Пудичева Галина Олександрівна

Одеський національний економічний університет

65082, вул. Преображенська, 8, м. Одеса, Україна, pudycheva@mail.ru

Проблема раціонального використання енергетичних ресурсів стосується не тільки створення та впровадження енергоощадних технологій в окремих галузях промисловості України, але й у бюджетній сфері. Серед найбільших споживачів енергетичних ресурсів серед закладів бюджетної сфери особливе місце займають загальноосвітні школи, які можна віднести до об'єктів соціального значення.

Оскільки з 2002 року система обслуговування навчальних закладів знаходиться у підпорядкуванні та управлінні місцевих органів влади, зниження витрат на енергію може означати економію бюджету всього району. Крім того, економія витрат на енергію означає зниження шкідливих викидів в атмосферу та поліпшення умов навчання.

Комплекс проблем з підвищення енергетичної ефективності в бюджетних установах є надзвичайно широким. Особливе місце займає питання впровадження нетрадиційних і відновлювальних джерел енергії (НВДЕ) в загальноосвітніх закладах України. Застосування НВДЕ у сфері управління енергетичним господарством освітніх закладів може не тільки забезпечити значну економію бюджетних коштів, але й сприяти досягненню цілей сталого розвитку, оскільки вони є більш екологічно чистими, дешевими та надійними.

Потрібно відмітити, що Україна має в своєму розпорядженні значний потенціал НВДЕ. Згідно «Енергетичній стратегії України на період до 2030

року» в перерахунку на умовне паливо досяжний річний енергетичний потенціал НВДЕ України становить близько 79 млн. т у.п. Однак на даний час цей потенціал використовується недостатньо [1, с. 94].

Аналізуючи стан використання паливно-енергетичних ресурсів в освітніх закладах України, потрібно відмітити, що вони опалюються переважно централізовано, отримуючи тепло від котелень, що працюють на традиційному виді палива. Так, у 2010 році загальна кількість спожитого палива склала 440254 т у.п. В тому числі: 61,09% припадає на природний газ, 20,53% - на кам'яне вугілля, 7,87 % - на дрова для опалення, 10,51% припадає на інші види палива [2, с. 279].

Ця ситуація відображає ряд недоліків, а саме: залежність енергетичних господарств закладів освіти від викопного палива, запаси якого обмежені, та загострення екологічної ситуації (у зв'язку з викидом парникових газів в атмосферне повітря), що в свою чергу призводить до підвищення захворюваності серед учнів.

Попередні дослідження дають змогу стверджувати, що в загальноосвітніх закладах України серед НВДЕ найчастіше перевага надається біопаливу. Згідно ст. 2 Закону України «Про альтернативні види палива» збільшення частки застосування біопалива є одним з основних пріоритетів державної політики у сфері альтернативних видів палива [3]. Успішні приклади модернізованих котелень, що працюють на біопаливі, вже функціонують в багатьох областях України. Економія бюджетних коштів на енергоресурси досягає 25-30% у порівнянні з минулими роками.

Однак обмеженість місцевих бюджетів, за рахунок яких в Україні фінансуються програми переходу на використання альтернативних джерел енергії в загальноосвітніх закладах, не дають змогу проводити такі дії повсюдно.

Тому на державному рівні необхідна розробка Державної програми з використання альтернативних джерел енергії в загальноосвітніх закладах у рамках Енергетичної стратегії. У ній доцільно посилити вимоги до охорони

навколишнього середовища, а також передбачити механізм фінансового стимулювання через надання дотацій і пільг на впровадження об'єктів альтернативної енергетики. Також необхідно забезпечити сприятливі умови для залучення приватного капіталу в цю галузь як на державному, так і регіональному рівнях. Крім того, необхідно встановити розмір державних інвестицій, які будуть спрямовані на виконання заходів у сфері переходу на використання НВДЕ, оскільки без належного фінансування розвиток альтернативних джерел енергії для використання в загальноосвітніх закладах залишиться на сьогоднішньому рівні.

Застосування альтернативних джерел енергії в загальноосвітніх школах сприятиме виконанню цілей сталого розвитку не тільки на рівні окремо взятого навчального закладу, але й на загальнодержавному рівні. Для активації цього напрямку необхідна розробка відповідної державної політики, першочерговим завданням якої повинно стати створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток НВДЕ. Результативність такої політики буде багато в чому залежати від контролю за виконанням поставлених завдань.

Література:

1. Енергетична стратегія України на період до 2030 року [Електронний ресурс] : Розпорядження від 15 бер. 2006р. № 145-р / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>
2. Паливно-енергетичні ресурси України: Статистичний збірник / Держ. служба статистики України ; під керівництвом Піщейка В.О. – К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2011. – 316 с.
3. Про альтернативні види палива [Електронний ресурс]: Закон України від 21 травня 2009 р. № 1391 – VI (1391 – 17) / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1391-14>